

Upplysningskyldighet om förorenade områden.

Vad är ett förorenat område?

Med förorenat område menas mark- eller vattenområde, grundvatten, byggnader och anläggningar som är så förorenade att de kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljö (Miljöbalken 10 kap 1 §).

Förorenade områden upptäcks ofta i samband med planarbete, bygge, rivning eller vid grävarbeten.

Upplysningskyldighet

Enligt miljöbalkens upplysningskyldighet (10 kap 11 §) ska fastighetsägaren eller verksamhetsutövaren omedelbart underrätta tillsynsmyndigheten (Miljönämnden här i Örebro) om en förorening upptäcks på fastigheten och om föroreningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta gäller oavsett om området tidigare ansetts förorenat. Om föroreningen riskerar att sprida sig, ska även räddningstjänsten kontaktas.

Anmälningsplikt vid efterbehandling

Enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 1998:988, 28 §) är det förbjudet att vidta efterbehandlingsåtgärder utan att anmäla detta, om åtgärden kan medföra ökad risk för spridning eller exponering av föroreningarna och där denna risk inte bedöms som ringa.

Anmälan om efterbehandling sker till Miljökontoret, se nedan.

Ansvar

Den som har orsakat föroreningen är i första hand ansvarig för efterbehandling. Ansvaret kan delas solidariskt mellan flera verksamhetsutövare, eller mellan verksamhetsutövare och fastighetsägare. Om det inte finns någon ansvarig kan fastighetsägaren, eller den som utför åtgärd i förorenat område, komma att bli ansvarig.

Ansvaret omfattar både det område som ursprungligen förorenats och områden som föroreningen eventuellt spridits till.

Tänk på att utredningar/undersökningar tar tid, det är därför viktigt med god framförhållning inför arbeten med förorenade områden.

Upplysningar som ska lämnas

När arbete ska utföras inom ett förorenat område ska detta anmälas till Miljökontoret. Anmälan ska lämnas in i god tid, minst sex veckor, innan arbetet påbörjas. En konsult med dokumenterad kunskap inom ämnesområdet bör anlitas när utredningar/undersökningar ska göras. Se även informationsbladet ”Miljöteknisk markundersökning”.

Anmälan, som undertecknas av den ansvarige ska innehålla:

- Fastighetsbeteckning och gatuadress.
- Situationsplan över området, där det förorenade området är markerat.
- Ansvarig verksamhetsutövare och fastighetsägare (lagfaren och taxerad) samt respektive organisationsnummer.
- Anmälare, kontaktperson samt fakturaadress.

- Miljökontrollant. Bör vara oberoende av beställare och entreprenör.
- Fastighetens historiska bakgrund, t.ex. tidigare verksamheter.
- Typ av förorening, om det går att avgöra.
- Planerad markanvändning och åtgärds mål.
- Dagvattenbrunnar och recipienter i området och dess närhet. Dricksvattenbrunnar m.m.
- Vidtagna skyddsåtgärder, tex. hantering av läns hållningsvatten, akutplatta, presenning för täckning.
- Typ av sanerings- eller markarbete som ska utföras.
- Uppskattade volymer av förorenade massor.
- Beskrivning av efterkontroll med laboratorieanalyser och dokumentation av sanerings- och markarbete.
- Godkänd transportör med tillstånd för transport av avfall respektive farligt avfall.
- Avfallsmottagare. Kontrollera att mottagaren har de tillstånd som krävs.

Tillsynsmyndighetens uppgift

När man lämnat in en anmälan till Miljökontoret lämnar vi svar med råd och upplysningar, eller föreläggande med vilka försiktighetsåtgärder som ska vidtas samt om ytterligare undersökningar eller provtagningar behövs.

Tillsammans med ansvarig verksamhetsutövare eller fastighetsägare diskuterar Miljökontoret om mål för saneringen, d.v.s. vad ska en efterbehandling åstadkomma, till vilka nivåer en sanering ska ske, vad det finns för risker med föroreningen, samt om en behandling sker på plats eller om det förorenade materialet behöver transporteras bort från fastigheten.

Det är också viktigt att ha en plan för hur man ska hantera förorenade massor. Om de behöver mellanlagras är det också anmälnings- eller tillståndspliktigt – beroende på mängd och avfallstyp.

Slutrapportering

När arbetet anses vara avslutat ska en slutrapport lämnas till Miljökontoret. Den ska redovisa resultatet av efterbehandlingen och att målet uppnåtts. Resultat från slutprover i schakt o.s.v. ska redovisas. Det ska klart och tydligt framgå var allt det material som förts bort har omhändertagits. Kvitton ska bifogas från behörig transportör samt från slutligt omhändertagande.

Miljökontoret gör en slutlig bedömning av efterbehandlingen. I vissa fall kan ett nytt föreläggande utfärdas, t.ex. om det finns behov av att information förs in i fastighetsboken.

Avgifter

Avgiften för Miljökontorets handläggning av ärendet är f.n. 1 020 kronor per timme. Debitering sker löpande.

Mer information

Miljökontoret, Örebro kommun,
Östra Bangatan 7A
Box 33200, 701 35 Örebro
Tfn 019-21 10 00
miljokontoret@orebro.se
www.orebro.se

Läs också vårt informationsblad "Miljöteknisk undersökning", som finns på vår webbplats.

Ytterligare information om förorenade områden kan hämtas på www.naturvardsverket.se.

Miljökontoret, april 2020